

Становище

относно конкурс за заемане на академична длъжност "доцент" в професионално направление 3.3 Политически науки (количествен анализ, политически риск и избори)

Участник: гл. ас. д-р Стойчо П. Стойчев

Гл. ас. д-р Стойчо П. Стойчев е дългогодишен преподавател в Софийски университет "Св. Климент Охридски" и утвърден изследовател на българския политически процес. За участие в конкурса е представил 12 научни публикации, от които една монография, 4 участия в колективни монографии, 5 авторски статии и 2 статии в съавторство. Всички тези публикации не са изпозвани при получаване на научна и образователна степен "доктор" или в други конкурси.

Характерно за гл. ас. д-р Стойчо Стойчев е, че той успешно съчетава преподавателска и научна дейност в Софийски университет "Св. Климент Охридски" с активна международна дейност. Самият той е преминал специализация в университета "Дюк" (САЩ през 2016г.), специализация по политическо консултиране в университета "Манхайм" (Германия през 2006г.) и специализация по сравнителна политология (Унгария през 2005г и 2006г.).

Изследователските умения на гл. ас. д-р Стойчо Стойчев са реализирани и чрез работите му като изследовател в асоциацията "Прозрачност без граници", главен изследовател във фондация "РискМонитор" и в Център за алтернативни политики.

I. Преподавателска дейност

През октомври 2009г. гл. ас. д-р Стойчо Стойчев постъпи като хоноруван асистент в катедра "Политология" на Софийски университет "Св. Климент Охридски". От юни 2011г. той е асистент, а от май 2012г. – главен асистент. През юни 2010г. той получава научната си образователна степен "доктор".

През целия период от 2009г. досега гл. ас. д-р Стойчо Стойчев ръководи упражненията със студенти по политология, а впоследствие и самостоятелни лекционни курсове, свързани с политическия риск, използване на статистически методи в количествения анализ и сравнителната политикология.

Като титуляр на курса по "Сравнителна политикология" работих пет години съвместно с гл. ас. д-р Стойчо Стойчев. Намирам, че в негово лице катедра "Политология" и Философският факултет на софийски университет "Св. Климент Охридски" имат изключително надарен преподавател, който умее не само да анализира сложни политически процеси, но и да преподава увлекателно материала на студентите. По време на своето професионално развитие гл. ас. д-р Стойчо Стойчев съчетава преподаването на базовия материал с модерни изследователски методи. Емпиричните изследвания, които са направени с негово участие или под негово ръководство правят преподавания материал по-интересен за студентите. В този смисъл гл. ас. д-р Стойчо Стойчев последователно налага приложението на нови изследователски методи в областта на политологията.

II. Научна дейност

Представените за конкурса 12 научни публикации са напълно достатъчни, за да покрият законовите изисквания за получаване на академичната длъжност "доцент". Сред тях искам да открия монографията "Контролиран и купен вот", публикувана през 2017г. Характерно е, че някои от идеите на представената монография са възплетени и по-ранни изследвания на автора. Тук не става дума просто за едно научно изследване, а за резултат на дългогодишно натрупване на десетки публикации, участия в научни конференции и проекти у нас и в чужбина. Можем да говорим, че представената монография е резултат от траен изследователски процес и на завоюван научен профил на кандидата за "доцент".

Във връзка с това бих искал да изтъкна няколко приноса, които пронизват цялото творчество на автора в монографията "Контролиран и купен вот". Гл. ас. д-р Стойчо Стойчев поставя по изключително оригинален начин проблемите,

свързани с това, което той нарича "завладяване на държавата". Той разглежда комплексно проблема за създаването на неформални институции, чрез изследване на клиентелизма и социалната маргинализация. Всичко това е постигнато на базата на представително изследване за купуването на гласове в Република България и в контекста на по-общия проблем за развитието на престъпността.

Това е позволило на автора не само да развие различни подходи към завладяване на държавата, но и съвсем конкретно да разкрие българския подход, българската специфика при проникването на престъпния свят в политиката на самата държава. Авторът прави директна връзка между зараждането на организирани престъпни мрежи и пазара за гласове. Той констатира напълно закономерно, че всички изборни реформи в България не са довели, а напротив са съхранили явлението купен вот.

Много силен и незаобиколим авторски принос е конкретизирането на теоретичните постановки на контролирания и купен вот към различни социални групи-роми, пенсионери, работници в малки населени места. Разглеждането на специфичния случай "северозападна България" е позволило на гл. ас. д-р Стойчо Стойчев да докаже, че бедността увеличава риска от развитие на криминалния пазар за купуване на гласове. За първи път в нашата литература гл. ас. д-р Стойчо Стойчев анализира задълбочено мащаба на контролираното гласуване. Това е направено чрез прилагане на съпоставим емпиричен метод към парламентарните избори 2014-2015г. и местните избори 2015-2016г.

За мен няма никакво съмнение, че методът, използван от гл. ас. д-р Стойчо Стойчев, представлява сериозен принос в българската политология и в бъдеще може и трябва да бъде използван при реформиране на изборителната система.

Цялата четвърта глава на монографията "Контролиран и купен вот" представлява по същество **програма за реформи** на българската изборителна система и специално за неутрализиране на криминалния пазар на гласове и

прилагането на модерни методи за гласоподаване – дистанционно/електронно гласуване, контрол върху изборните секции, работа с медиите и прилагането на методите на модерната демокрация. Макар че творчеството на гл. ас. д-р Стойчо Стойчев е с ясни рамки, неговите приноси не завършват с представената монография. И в национален, и в международен план той се утвърждава като експерт в областта на политическия риск и в по-широк контекст. Мисля, че и в бъдеще авторът ще развие много от полезните си научни тези **за количественото измерване на политическия риск**, а също така връзката между изборното законодателство и борбата с корупцията и организираната престъпност.

Специфичен научен интерес е направеното за първи път в България изследване за проституцията в България. Макар че за мнозина това може да се стори страничен проблем, направените изводи в контекста на проведеното изследване, са от съществено значение заради регулацията на явлениято проституция и развитието на престъпния свят в Република България.

III. Заключение

Няма никакво съмнение, че в лицето на гл. ас. д-р Стойчо Стойчев имаме утвърден, млад преподавател и учен, който заслужава да бъде избран за „доцент по политически науки“ (политически анализ, политически риск и избори). За това говорят и 25-те цитирания на неговите трудове и позитивната оценка на неговата преподавателска дейност.

Всички представени материали във връзка с конкурса за заемане на академична длъжност "доцент" в професионално направление 3.3 Политически науки, обявен в ДВ.бр.61/28.07.2017 г., потвърждават, че изискванията за закона са изпълнени и кандидатът отговаря напълно за получаване на академичната длъжност "доцент".

15. 11. 2018г.

проф. д-р Александър Томов